

ROMÂNIA

CURTEA DE APEL ORADEA

Secția a II-a Civilă

Nr. operator de date cu caracter personal: 3159

Dosar nr. (...) – A

ÎNCHEIERE

Ședința publică din data de (...)

Curtea constituită din:

Președinte: (...)

Judecător: (...)

Grefier: (...)

Pe rol se află soluționarea cererii de apel formulate de **apelantul (...)**, cu domiciliul procesual ales la (...), în contradictoriu cu **intimații (...)**, (...), și (...), cu sediul în (...), împotriva Sentinței nr. (...), pronunțată de Tribunalul Bihor, având ca obiect *excludere asociat*.

La apelul nominal făcut în ședință publică, au răspuns apelantul (...), prin reprezentant convențional, avocat (...), conform împuternicirii avocațiale aflate la fila 7 din dosarul de apel, și intimații (...)și (...), prin același reprezentant convențional, avocat (...), conform împuternicirii avocațiale aflate la fila 35 din dosarul de apel.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință, învederându-se instanței că pricina se află la al doilea termen de judecată, apelul este legal timbrat, fiind achitată taxa judiciară de timbru în cuantum de 200 lei, conform dovezii aflate la fila nr. 16 din dosarul de apel, la data de 13.01.2021, Parchetul de pe lângă (...) a răspuns la solicitarea instanței privind stadiul dosarului penal nr. (...), iar la data de 15.01.2021, apelantul a depus punctul de vedere cu privire la sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, intimații depunând note de ședință referitor la acest aspect, după care:

Instanța acordă cuvântul asupra sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unei chestiuni de drept.

Reprezentanta părților intimatelor își exprimă poziția de opunere față de sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, apreciind că nu se impune o astfel de sesizare, raportat la prevederile legale puse în discuție de către instanța de apel, în condițiile în care la nivel național s-a conturat o practică judiciară, o parte din aceasta fiind depusă la dosarul cauzei pentru acest termen de judecată. În opinia sa, chestiunea de drept pusă în discuție nu mai prezintă un caracter de noutate, față de înțelesul dat acestei sintagme de către Înalta Curte de Casație și Justiție, iar asupra prevederilor art. 1928 din Codul civil nu se mai poate efectua un control a priori, având în vedere că dispozițiile noului Cod civil au intrat în vigoare în anul 2011. Cu privire la jurisprudența relevantă, menționează că aceasta s-a conturat în sensul că atunci când există neînțelegeri grave între asociații unei societăți care conduc la imposibilitatea continuării activității, ajungându-se la lipsa affectio societatis, se poate proceda la excluderea unui asociat pentru a se da efect principiului de salvare a societății.

Reprezentanta apelantului consideră că, raportat la prevederile legale, sunt îndeplinite condițiile pentru sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, având în vedere că practica juridică este neunitară în ceea ce privește aplicarea prevederilor în discuție.

Reprezentanta părților intimatelor mai arată că, prin (...), instanța supremă a statuat în sensul că, în situația existenței unei practici neunitare la nivel național, se poate apela la mecanismul juridic prevăzut de art. 514 din Codul de procedură civilă, respectiv recursul în interesul legii, nemaiputând fi sesizată Înalta Curte de Casație și Justiție pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile.

**CURTEA DE APEL,
D E L I B E R Â N D:**

Asupra celor puse în discuție din oficiu cu privire la sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, reține următoarele:

I. Analiza admisibilității în principiu

Constată admisibilitatea sesizării, în conformitate cu prevederile art. 519 Cod procedură civilă, motivat de faptul că:

1. Sesizarea în condițiile art. 519 Cod procedură civilă are loc în cadrul unui litigiu aflat pe rolul Curții de apel Oradea, instanță competentă să soluționeze cauza în apel.

2. Instanța care sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție judecă prezenta cauză în ultimă instanță, dat fiind că, potrivit prevederilor art.223 alin.3/1 din Legea nr31/1990 *Hotărârea prin care instanța se pronunță asupra cererii de excludere este supusă numai apelului.*

3. De asemenea, de modul de interpretare a prevederilor art. 1928 Cod civil depinde soluționarea pe fond a cauzei în legătură cu care s-a formulat sesizarea.

Obiectul cererii de chemare în judecată îl constituie excluderea unui asociat dintr-o societate cu răspundere limitată. Prin cererea de chemare în judecată reclamantele au invocat ca temei al excluderii prevederile art. 222 din Legea nr. 31/1990 și art. 1928 Cod civil, iar pe parcursul soluționării cauzei aceștia au arătat că temeiul de drept al cererii este doar art. 1928 Cod civil.

4. În ceea ce privește noutatea chestiunii de drept, în opinia instanței de apel, și aceasta este îndeplinită, întrucât, la nivelul examenului jurisprudențial efectuat de către instanță nu rezultă că s-a cristalizat încă o jurisprudență unitară și constantă în legătură cu chestiunea de drept de drept a cărei lămurire se solicită, respectiv dacă un asociat al unei societăți cu răspundere limitată poate fi exclus din societate și în temeiul art. 1928 Cod civil, situație care justifică interesul în formularea unei cereri pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile. În scopul prevenirii apariției unei practici neunitare, iar practica judiciară invocată de către părți oferă indicii referitoare la posibilitatea apariției unei practici neunitare consistente din această perspectivă.

5. De asemenea, problema de drept nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, conform evidențelor Înaltei Curți de Casație și Justiție.

6. Asupra acestei chestiuni de drept, Înalta Curte de Casație și Justiție nu s-a mai pronunțat printr-o altă hotărâre.

II. Expunerea succintă a litigiului

Prin cererea de chemare în judecată reclamantele (...) și (...) au solicitat excluderea din societate a asociatului (...) și redistribuirea părților sociale ale acestuia, cu motivarea că între cei doi asociați ai societății au intervenit neînțelegeri care periclitează bunul mers al societății, iar pârâtul prin atitudinea și faptele sale a încercat să împiedice desfășurarea activității societății și ar fi sustras setul de instrumente de mână ale laserului Fotona XS Dynamis, necesar prestării serviciilor medicale, societatea fiind în imposibilitate să-și desfășoare activitatea. În drept au fost invocate prevederile art. 80 și art. 222 lit. d din Legea nr. 31/1990 și art.1904 și art. 1928 Cod civil.

Prin întâmpinarea formulată pârâtul a invocat excepția lipsei calității procesuale active arătând că nu poate fi exclus în temeiul art. 222 lit.d din Legea nr. 31/1990 deoarece nu are

calitatea de administrator al societății și că nu sunt incidente în cauză nici prevederile art. 80 din Legea nr. 31/1990, care se aplică doar societăților în nume colectiv și nici prevederilor art. 1928 și art. 1904 Cod civil care se aplică doar asociațiilor care compun societatea simplă.

De asemenea, pârâtul a formulat și cerere reconvențională prin care a solicitat, în temeiul art. 222 lit.d din Legea nr. 31/1990 excluderea asociatului administrator, pârâtă reconvențional (...), cu motivarea că aceasta a comis fraudă în dauna societății, și în subsidiar s-a solicitat dizolvarea societății în baza art. 227 lit. din același act normativ, pentru neînțelegeri grave între asociați.

Prin concluziile scrise depuse la dosar reclamantele au precizat că temeiul de drept al cererii de excludere este art. 1928 Cod civil, dispozițiile art. 222 lit.d din Legea nr. 31/1990 fiind menționate dintr-o eroare materială.

Prin sentința nr.nr. (...) s-au respins excepțiile lipsei calității procesuale active și pasive, s-a admis acțiunea, s-a dispus excluderea pârâtului din societate, s-au atribuit părțile sociale ale acestuia către reclamanta asociată, a fost obligată societatea reclamantă la plata contravalorii părților sociale și a fost respinsă acțiunea reconvențională.

În motivarea sentinței s-a reținut că excepția lipsei calității procesuale pasive invocată de către pârât, raportat la prevederile art. 222 lit. d din Legea nr. 31/1990, este neîntemeiată deoarece reclamantele au invocat în susținerea și dispozițiile art. 1928 Cod civil.

Pe fondul cauzei, instanța de fond a reținut că între asociați există divergențe majore referitoare la modul de derulare a activității societății, că este îndeplinită condiția existenței motivelor întemeiate, având în vedere lipsa evidentă a comunicării între cei doi asociați care a condus și la perturbarea activității societății, excluderea pârâtului în societate dispunându-se în baza art. 223 din legea nr. 31/1990 coroborate cu art. 1928 cod civil.

Prin apelul formulat, printre alte critici, pârâtul a criticat respingerea de către instanța de fond a excepției lipsei calității procesuale pasive, pe considerentul că nu are calitatea de administrator și a arătat că înțelege să supună instanței de control judiciar incidența sau nu în speță a dispozițiilor art. 1928 Cod civil, învederând că pe tot parcursul soluționării cauzei a susținut inaplicabilitatea normei generale raportat la norma specială din Legea nr. 31/1990.

III. Punctul de vedere al părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

1. Punctul de vedere al apelantului

Apelantul apreciază că dispozițiile art. 222 din Legea nr. 31/1990 nu se completează cu prevederile art. 1928 Cod civil deoarece textul prevăzut de art. 1928 Cod civil are un conținut general, în timp ce dispozițiile art. 222 din Legea nr. 31/1990 au un conținut special și aplicabil cu prioritate. În susținerea punctului de vedere apelantul a mai invocat și prevederile art. 138 din Legea nr. 71/2011 conform cărora *societățile reglementate de legi speciale continuă să fie supuse acestora.*

2. Punctul de vedere al intimatelor

Intimatele au arătat că dispozițiile art. 222 din Legea nr. 31/1990 se completează cu prevederile art. 1928 Cod civil în condițiile în care prevederile art. 1928 Cod civil sunt ulterioare prevederilor art. 222 din Legea nr. 31/1990 și că aceste dispoziții au fost implementate tocmai în vederea transpunerii în practica instanțelor de judecată a opiniei doctrinare majoritare, chiar unitare, în ceea ce privește necesitatea posibilității salvagărdării unei societăți prin excluderea asociatului care, deși nu se află în situațiile prevăzute de art. 222 din Legea nr. 31/1990, prin acțiunile /omisiunile sale generează motive temeinice pentru a fi exclus din societate. Astfel, soluția legislativă a fost impusă de situațiile din practică ce au generat sub egida limitărilor prevăzute de art. 222 din Legea nr. 31/1990, soluții inechitabile, dar corecte din punct de vedere juridic, în lipsa unui alt temei.

De asemenea, s-a mai arătat că dispozițiile Legii nr. 31/1990 se completează cu prevederile Codului civil, conform art. 291 din Legea societăților comerciale.

III. Problema de drept asupra căreia se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile:

Dacă situațiile de excludere a asociatului prevăzute de art. 222 din Legea nr. 31/1990 se completează cu prevederile art. 1928 Cod civil?

IV. Punctul de vedere motivat al completului de judecată

1. Dispoziții de drept intern invocate și/sau aplicabile în cauză.

- art. 222 alin.1 din Legea nr. 31/1990 : *Poate fi exclus din societatea în nume colectiv, în comandită simplă sau cu răspundere limitată:*

a) *asociatul care, pus în întârziere, nu aduce aportul la care s-a obligat;*

b) *asociatul cu răspundere nelimitată în stare de faliment sau care a devenit legalmente incapabil;*

c) *asociatul cu răspundere nelimitată care se amestecă fără drept în administrație ori contravine dispozițiilor art. 80 și 82;*

d) *asociatul administrator care comite fraudă în dauna societății sau se servește de semnătura socială sau de capitalul social în folosul lui sau al altora.*

- art. 1928 Cod civil : *La cererea unui asociat instanța judecătorească, pentru motive temeinice, poate hotărî excluderea din societate a oricăruia dintre asociați*

-art 1887 Cod civil : *Prezentul capitol constituie dreptul comun în materia societăților. Legea poate reglementa diferite tipuri de societăți în considerarea formei, naturii sau obiectului de activitate*

-art. 291 din Legea nr. 31/1990 *Prevederile din prezenta lege se completează cu dispozițiile Codului civil și ale Codului de procedură civilă.*

-art. 138 din Legea nr. 71/2011-*Societățile reglementate de legi speciale continuă să fie supuse acestora.*

2. Jurisprudența în materie

2.a Jurisprudența instanțelor din raza Curții de Apel Oradea

La nivelul instanțelor din raza Curții de Apel Oradea nu a fost identificată practică judiciară în acest sens

2b. Jurisprudență la nivel național.

În susținerea punctelor de vedere părțile au invocat decizia nr. 3009/2014 a Tribunalului Constanța, decizia nr. 1933/2018 a Curții de Apel București, sentința nr. 238/2018 a Tribunalului Galați, decizia nr. 167/2020 a Curții de Apel Cluj prin care s-a soluționat apelul împotriva sentinței nr. 1660/2019 a Tribunalului Specializat Cluj, depusă la dosar.

Instanța de apel nu a identificat practică judiciară suplimentară cu privire la această chestiune de drept.

3. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție

Cauzele de acest gen nu sunt de competența Înaltei Curți de Casație și Justiție.

4. Punctul de vedere motivat al instanței de judecată

Art. 1928 este inserat în Codul civil în secțiunea a 2- a, intitulată *Societatea simplă*, din capitolul VII titlul IX, fiind aplicabil excluderilor asociațiilor din societatea simplă.

Este adevărat că potrivit prevederilor art. 1887 alin.1 Cod civil capitolul VII al titlului IX constituie dreptul comun în materia societăților și că potrivit art. 291 din Legea nr. 31/1990, prevederile acestei legi se completează cu dispozițiile Codului civil, însă, în opinia instanței, dispozițiile Codului civil se pot aplica în materia societăților comerciale reglementate de Legea nr. 31/1990 doar în măsura în care legea specială nu ar reglementa anumite aspecte și, în aceste condiții, ar fi aplicabile normele dreptului comun în materie.

Or, prin dispozițiile art. 222, Legea nr. 31/1990 reglementează cazurile de excludere ale asociatului din societatea cu răspundere limitată, iar în concursul dintre norma generală și ce specială, urmează a primi eficiență norma specială, conform principiului *specialia generalibus derogant*.

Împrejurarea că legea specială este anterioară este anterioară Codului civil nu prezintă relevanță având în vedere că potrivit art. 138 din Legea nr. 71/2011 *Societățile reglementate de legi speciale continuă să fie supuse acestora*.

În concluzie, pentru argumentele expuse, instanța de apel apreciază că situațiile de excludere a asociatului prevăzute de art. 222 din Legea nr. 31/1990 nu se completează cu prevederile art. 1928 Cod civil.

Pentru toate aceste considerente, curtea de apel va dispune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept enunțate.

În baza art. 520 alin. 2 Cod procedură civilă cauza va fi suspendată până la pronunțarea hotărârii prealabile.

**PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII,
DISPUNE:**

Constată admisibilă sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept:

"Dacă situațiile de excludere a asociatului prevăzute de art. 222 din Legea nr. 31/1990 se completează cu prevederile art. 1928 Cod civil?".

Dispune înaintarea prezentei încheieri Înaltei Curți de Casație și Justiție, la care se atașează, conform cu originalul, înscrisurile relevante din prezentul dosar pentru soluționarea sesizării.

Dispune suspendarea judecării, conform prevederilor art. 520 alin. 2 Cod procedură civilă, până la dezlegarea chestiunii de drept.

Fără cale de atac.

Pronunțată în ședință publică, azi, (...).

Președinte,
(...)

Judecător,
(...)

Grefier,
(...)

Red. înch. – jud. (...);

Tehnored. (...) – (...) / 6 ex.

Emis/exped. 3 comunicări către părți, la adresele menționate în încheiere.